

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «МИСТЕЦЬКИЙ АЛЬЯНС»
КАФЕДРА ХОРОВОГО ТА
ОПЕРНО-СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ**

**ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВА ОСВІТА:
СИНТЕЗ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1 – 2 листопада 2022 року

ХАРКІВ 2022

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
MINISTRY OF CULTURE AND
INFORMATION POLICY OF UKRAINE
KHARKIV I.P. KOTLYAREVSKY
NATIONAL UNIVERSITY OF ARTS
“ART ALLIANCE” CHARITABLE FOUNDATION
DEPARTMENT OF CHORAL, OPERA AND SYMFONY CONDUCTING**

**CHORAL CONDUCTING EDUCATION:
SYNTHESIS OF THEORY AND PRACTICE
MATERIALS OF THE VI INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

1 – 2 November 2022

KHARKIV 2022

УДК 78.03.0712.087.68
ББК 85.31 р
Д 47

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського
(протокол № 5 від 29.12.2022 р.)

Редакційна колегія:

Наталія Говорухіна — ректорка Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, заслужена діячка мистецтв України, кандидатка мистецтвознавства, професорка

Ірина Сухленко — перша проректорка Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, кандидатка мистецтвознавства, доцентка

Маріанна Чернявська — проректорка з наукової роботи Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, кандидатка мистецтвознавства, професорка

Наталія Белік-Золотарьова — заслужена діячка мистецтв України, кандидатка мистецтвознавства, професорка, кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

Олена Батовська — докторка мистецтвознавства, професорка, кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

Д 47

Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики : матер. VI міжнародної наук-практ. конф., 1-2- листопада 2022 р.) / під ред. проф. Белік-Золотарьової Н.А. та проф. Батовської О.М. - Харків : ТОВ «Планета-Прінт» , 2022. 193 с.

ISBN 978 – 617 – 7897 - 98 - 8

Збірник містить матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики», яка проводилась 1-2- листопада 2022 року кафедрою хорового диригування Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. До збірника увійшли наукові доповіді широкого кола питань з академічного хорового та вокального мистецтва.

УДК 78.03.0712.087.68

ББК 85.31 р

ISBN 978 -617- 7897- 98 -8

Матеріали подані в авторській редакції. Автори відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу ними особисто, за правильне цитування джерел та посилання на них. Редколегія не несе відповідальності за зміст тез доповіді та може не поділяти думку автора.

© Харківський національний університет
мистецтв імені І.П. Котляревського, 2022

Kirkha, where I I work organist sheltered in home the pastor 3 families with Ukraine, refugees from Kherson. Among them are 6 children who are getting used to new life I sing our songs with them and slowly introduce German into them songs and games let's see what from of this it will work!

Make a wish U.S success!!!

K speech I I am attaching 4 video chorus "Tuning fork" Gross Gerau.

This was musical framing solemn sessions "Day families 2022 and memories victims running away exile and deportations from Families".

1. "Dona Nobis Pacem" (Give U.S peace) from Mary Linn Lightfoot;
2. "Joshua Fit The Battle of Jarico", Traditional spiritual, Arr.: Lloyd Larson;
3. "Ihr from Morning", Music: Udo Jurgens, Text: Michael Kunze, Arr.:

Peter Schnurr

4. "Wonder gescheh`n" from Nena Kerner und Jürgen Dehmer,
Arr.: Carsten Gerlitz

Thank you by attention!

Олена Заверуха

ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ВІДЕОКЛІПУ «ШУМ»: ВИКОНАВСЬКИЙ І РЕЖИСЕРСЬКИЙ АСПЕКТИ

Пісня «Шум», яка є основою відеокліпу, представлена гуртом [Go_A](#) у півфіналі Євробачення 2021 р. Перший нотний запис даної пісні, здійснений етнографами, датується 1856 роком. Дослідники трактують «Шум» як веснянку, пісню-гру, що застосовувалась у давнину в різноманітних природніх обрядах. Сюжетна лінія пісні «Шум» розповідає про пробудження лісу після зими.

Обробку-кавер на хіт гурту [Go_A](#) «Шум» написала композиторка та аранжувальниця Ольга Токар. Відеокліп виконаний естрадним вокальним

ансамблем «The Voices» під керівництвом Олени Заверухи та презентований 28 червня 2022 р. на День Конституції України⁷.

Ідея створення даного відеокліпу – відтворення територіальної цілісності держави, що надзвичайно актуально на сьогодні. За режисерським задумом відеозапису обрано різноманітні локації та краєвиди міст України, що унаочнюють її красу. Важливим атрибутом у створенні відеокліпу є застосування патріотичного реквізиту – сценічного вбрання із зображенням символів тризубу та прапора України. Одяг кожної виконавиці підписаний назвою міста, з якого він родом, що було запропоновано учасницею колективу.

Етапи роботи над відеокліпом:

- розучування твору (нотного і літературного тексту із застосуванням сольфеджування, вокалізації, співу на склад, співу по одному та по партіях);
- робота над основними елементами вокальної техніки (інтонацією, ритмом, дикцією, характером звуку, ансамблем тощо);
- робота над художнім виконанням твору (фразуванням, дикцією, артикуляцією, динамікою, агогікою);
- здача партій виконавицями напам'ять;
- запис співаками вокально-ансамблевих партій в індивідуальній формі на студії звукозапису;
- вибір локації відеозапису, сценічного костюму та реквізиту;
- вибір відеоресурсів;
- монтаж.

Розучування твору, робота над вокально-технічними навичками співаків і засобами виконавської виразності є основними складовими у роботі з вокальним ансамблем, від яких залежить розвиток вокально-технічних навичок, засвоєння

⁷ Презентація відеокліпу «Шум», обробка-кавер на хіт гурту [Go A](https://www.youtube.com/watch?v=nv83itWDY0o&list=RDnv83itWDY0o&start_radio=1)
https://www.youtube.com/watch?v=nv83itWDY0o&list=RDnv83itWDY0o&start_radio=1

вокальної партитури, якості її виконання та розкриття художньої змістовності твору.

Здача партій виконавцями напам'ять є обов'язковою складовою у роботі вокального ансамблю. З одного боку, даний етап роботи свідчить про впевнене опанування музичного матеріалу співаками, з іншого, – підвищує якість виконання твору колективом.

Запис у студії звукозапису, який реалізовувався звукорежисером Катериною Цимбал⁸, здійснювався за допомогою відповідного обладнання – sound карти, мікшерного пульта, мікрофону, навушників, шнурів, комп'ютеру зі спеціальною програмою. Виконання записувалось кількома дублями (2-3) або переписувались відповідні фрагменти співу. Ключові аспекти роботи над звукозаписом: процес накопичення матеріалу (обробка звуку кожного виконавиці), зведення (поєднання всіх голосів по горизонталі та вертикалі), мастеринг (фіналізація у роботі над звуком – створення ефекту простору у звуці тощо).

У реалізації задуму відеокліпу важливим є вибір локацій, що здійснювався за однаковою тематикою – фон природи. Спершу локації продумувались виконавицями, обговорювались з усіма учасниками колективу та керівником ансамблю, і, внаслідок, обирались ті, які якнайкраще сприяли ідеї створення відеокліпу.

Вагоме значення має вибір сценічного костюму для виступу. Здебільшого, в арсеналі вокальних ансамблів налічуються сценічні костюми, обрані для тематичних заходів або ті, які є візитівкою того чи іншого колективу. Запропоноване сценічне вбрання у створенні даного відеокліпу – футболки патріотичного характеру зі зображенням прапора України та тризубу – є сучасне

⁸ Катерина Цимбал – старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

та доступне для всіх виконавців, і, водночас, підкреслює значущість державних символів нашої країни.

Відеоресурси, використані у відеокліпі, є образно-емоційним чинником впливу на слухача, підсилюють сприйняття, унаочнюють красу міст та усієї країни в цілому. У відеокліпі застосовуються якісні відеофрагменти міст України із вільного доступу мережі YouTube.

Монтаж відеокліпу є важливим етапом роботи, за допомогою якого створюється відеосюжет. Монтаж відеокліпу здійснив Ярослав Карпів⁹. Основні закономірності роботи над монтажем: синхронізація відеофайлу з аудіотреком, розкадрування, обробка відеоефектами (переходи між кадрами, вставки тощо).

Процес створення відеокліпу «Шум», з одного боку, є цікавим і захоплюючим, з іншого, – потребує кропіткої, наполегливої праці керівника і всіх учасників вокального ансамблю. Виконавський аспект у процесі створення відеокліпу полягає у майстерному співі (вокально-художнє, емоційне, артистичне). Режисерське бачення полягає у виборі локацій, відеоряду, сценічного костюму, стилю монтажу тощо.

Анна Вишневецька

АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИЙ АСПЕКТ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

У 2022 році страшні події війни вплинули на психологічний стан кожного українця. Навіть у відносній безпеці нам часто бракує ресурсу, спокою та рівноваги. І найперше завдання на сьогоднішній день – наповнити життя позитивними емоціями, віднайти душевні сили заради майбутнього.

⁹ Ярослав Карпів – композитор, аранжувальник, який створює кавери а capella, аранжування, монтаж (<https://linktr.ee/slavikarpiv>)